

מכתב עורכי הדין | ישראל 2020

אנו, עורכות דין ועורכי דין בישראל, דורשים בזאת מממשלת ישראל, לחדול לאלתר ממדיניותה ההרסנית בכל הקשור למשבר הקורונה, וזאת לנוכח הפרה בוטה וקיצונית של העקרונות המעוגנים בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ובחוק יסוד: חופש העיסוק.

זכויות האדם המעוגנות בחוקי היסוד הן זכויות טבעיות בסיסיות אשר עומדות לו לאדם מעצם לידתו. פגיעה בהן מחייבת שקיפות מלאה המאפשרת תקיפה משפטית ישירה של נימוקי ההחלטה ואופן קבלתה, וקיום מנגנוני ביקורת מחמירים ביותר שמאז פרוץ משבר הקורונה אינם מופעלים. על כן, שעה שאין בידי הציבור את הכלים לבחון את מסוכנות מדיניותה של הממשלה והחלטותיה בשל הטלת חיסיון על דיוניה, לא ניתן לשלול זכויות אדם.

שעה שהפגיעה בזכויות האדם נעשית בחוסר שקיפות כאמור, היא אינה יכולה לעמוד בתנאים המאפשרים פגיעה בהן, מכיוון שכך אין אפילו אפשרות לבחון האם מדובר בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, האם הוא נועד לתכלית ראויה והאם הוא במידה שאינה עולה על הנדרש, וממילא מתערערת ואף מתאינת הסמכות לפגיעה בזכויות אלה.

זכויות אדם טבעיות, וביניהן זכויות בסיסיות כמו הזכות לנשום ללא חסימת אברי הנשימה, חופש הביטוי, חופש התנועה, חופש העיסוק, הזכות לפרטיות, זכות האדם על שלמות גופו והאוטונומיה לקבלת החלטות הנוגעות לגופו ולנפשו – הן זכויות אשר כל אדם זכאי להם מעצם היותו אדם על פני האדמה. זכויות אלה אינן מוענקות על ידי השלטון, ולכן, בנסיבות כאלה, אין לשלטון סמכות לשלול אותן או להגבילן.

כך, אין פוגעים בחייו, בגופו, בקניינו או בכבודו של אדם באשר הוא אדם; אין נוטלים ואין מגבילים את חירותו של אדם במאסר, במעצר, בהסגרה או בכל דרך אחרת; אין כופים על אדם טיפול רפואי או אמצעי התגוננות או מניעה רפואיים; אין מגבילים תנועתו של אדם ואין פוגעים בשגרת חייו, ללא הליך חקיקתי מעמיק, מקיף, שקוף וגלוי לציבור. בנסיבות אלה, **מדובר בהגבלות עליהן מרחפת עננה כבדה של פגיעה בלתי מבוססת בזכויות אדם, ודגל שחור משחור מתנוסס מעליהן.**

אנו מוחים בתוקף כנגד שלילת זכויות אדם באמתלה של מגפה מדבקת מסוכנת, על ידי הטלת אמצעים קיצוניים, ובכללם הגבלות חמורות על חופש התנועה של הפרט והפרה בוטה של זכויות היסוד, תוך הטלת סגרים, כפיית כליאה במתקני בידוד וסגירת עסקים ומוסדות חינוך לתקופות ממושכות.

הדעת אינה סובלת מצב בו כל אדם הוא בעל פוטנציאל להזיק לאדם אחר בעצם קיומו. באופן פעילותה של הממשלה מתגברת הסכנה להתפוררות המרקם והסדר החברתי וגובר הסיכון למלחמת אחים.

תפיסות עולם חדשות ומסוכנות מוחלות כמעט מדי יום על אזרחי ישראל, וזכות האדם לאוטונומיה על גופו נשללת: החל בכפיית עטיית מסכות בכל מקום ובכל עת מחוץ לבית; עבור בחיוב ביצוע בדיקות רפואיות פולשניות ובלתי אמינות, תוך הגבלת חופש התנועה וכתנאי לכניסה לאזורים מסוימים; וכלה במדיניות לכפיית חיסונים, תוך שלילת זכויות בפועל מן המסרבים להתחסן. כך נשללת הזכות לחיסיון רפואי והזכות ליתן הסכמה מדעת מאלה המסרבים להתחסן בתכשיר שלא עבר את כל תהליכי האישור שהיו מקובלים עד כה ואשר נחוצים להכשרתו לשימוש בבני אדם.

מדיניות הרסנית זו מעמידה בספק ממשי את חוקתיות התקנות שהותקנו מכוח חוק הקורונה, ובייחוד בכל הנוגע לשלילת ההסכמה מדעת לכפיית הליכים רפואיים על דרך שלילת טובות הנאה וזכויות שונות.

האמצעים הדרקוניים אותם נוקטת הממשלה מופעלים שעה שמומחים רבים בארץ ובעולם – לרבות אלה החתומים על 'מכתב הרופאים, ישראל 2020' – מתריעים כי נגיף הקורונה אינו נבדל מנגיפים רבים ומוכרים אחרים. רוב הנדבקים בנגיף אינם מפתחים תסמינים כלל, ובמקרים מועטים מפתחים מחלה ויראלית קלה, ועל כך אף אין מחלוקת בין המומחים. במהלך הזמן שחלף פותחו טיפולים ותרופות יעילים, המפחיתים את חומרתה של המחלה, שממילא אינה פוגעת יותר ממחלות ויראליות אחרות, דומות ומוכרות מזה שנים.

משאלו הם פני הדברים, מתייתרת העילה להכרזת מצב חירום בגין מגפה, והממשלה נדרשת לבטל לאלתר את כל ההגבלות שהוטלו על הציבור כתוצאה ממשבר הקורונה. בנוסף, כמתחייב במדינה דמוקרטית, אנו תובעים את הסרת החיסיון ודורשים מהממשלה שקיפות מלאה בכל הקשור לנקיטת צעדים פוגעניים וקיצוניים, כדוגמת הגזירות שהוטלו על הציבור בעת האחרונה.

ובאנו על החתום:

1. עו"ד יורם מורים	23. עו"ד סופיה שטיין עיני	45. עו"ד שלי בורנשטיין
2. עו"ד ריטה פרייס	24. עו"ד מיטל טולדנו	46. עו"ד נתנאל מויאל
3. עו"ד שירלי הגדיש	25. עו"ד שושנה שונר	47. עו"ד חליחל מונדר
4. עו"ד (רו"ח) ישראל עשור	26. עו"ד יוסי אמר	48. עו"ד רועי גולדשטיין
5. עו"ד עידו דקל	27. עו"ד עאדל מטאלקה	49. עו"ד עאסי בלאל
6. עו"ד ולנטינה נלין	28. עו"ד אילן כהן	50. עו"ד שמעון צחי
7. עו"ד רות מכנס סוכובולסקי	29. עו"ד יעל בן דוד	51. עו"ד דן אלבז
8. עו"ד אריה סוכובולסקי	30. עו"ד זהבה לייב	52. עו"ד רבקה היימן
9. עו"ד יעקב בדור	31. עו"ד זוהר אופק	
10. עו"ד ירון דוד	32. עו"ד שלי גמליאלי	
11. עו"ד בתיה זקס	33. עו"ד עדי לוי	
12. עו"ד שלומי בוני	34. עו"ד מאיר קורן	
13. עו"ד אברהם רבינוביץ	35. עו"ד אסתר ניסנוב	
14. עו"ד רונית לירן שקד	36. עו"ד יפעת בן-דוד עמית	
15. עו"ד שוקרי פקס	37. עו"ד חן לביא	
16. עו"ד שלום אביטן	38. עו"ד רם וקסלר	
17. עו"ד יעקב שניידרמן	39. עו"ד יפעת בן דוד ביסטוס	
18. עו"ד נחמה וקסלשטיין	40. עו"ד אבנר ישראל	
19. עו"ד יחיאל יוליוס רוזנברג	41. עו"ד אחמד דחלה	
20. עו"ד תומר אשש	42. עו"ד רפאל בן זקרי	
21. עו"ד אירית ינקוביץ	43. עו"ד אודליה אלוק	
22. עו"ד יוסי ביטון	44. עו"ד ניב פרץ	

(*) עורכי דין המעוניינים להצטרף לרשימה, יש ליצור קשר עם עו"ד יורם מורים בנייד: 052-3390999, או עם עו"ד ריטה פרייס בנייד: 050-6565944.